

Sävsjö kommun

Rektorn vid Vrigstads skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Vrigstads skola
i Sävsjö kommun

Tillsyn i Vrigstads skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sävsjö kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Vrigstads skola besöktes av Skolinspektionen den 8 november 2012.

Fakta om skolan

Vrigstads skola bedriver verksamhet i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–6. Vid skolan finns innevarande läsår 153 elever, varav 24 i förskoleklassen. Skolans lärare är organiserade i två arbetslag, ett som omfattar förskoleklass, årskurs 1–3, och ett som omfattar årskurserna 4–6. Skolan leds av en rektor som är tillika förskolechef.

Skolverkets statistik från 2011 visar att det är mellan 80 och 100 procent av eleverna som når målen i nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Skolans egna uppgifter vilka är sammanställda utifrån de skriftliga omdömena visar att det varje år är ett antal elever i årskurs 3 och 5 som inte når målen i ämnena engelska, matematik och svenska medan måluppfyllelsen i övriga ämnen är hundraprocentig. I årskurs 6 visar dock motsvarande sammanställning att det i varje ämne är ett antal elever som inte når målen.

Helhetsbedömning

Vrigstads skola behöver fortsätta arbeta för att alla elever ska nå målen i alla ämnen. För att detta ska ske behöver alla lärare oavsett skolämne rapportera till rektorn när de befärar att en elev riskerar att inte nå målen. Skolan behöver vidare erbjuda alla elever som behöver det studiehandledning på modersmålet. Denna brist kvarstår från Skolverkets inspektion 2004 vilket är mycket anmärkningsvärt. Vid skolan bedrivs ett aktivt förebyggande arbete för att förhindra kränkande behandling, men arbetet behöver presenteras tydligare för vårdnadshavare och för elever så att de är medvetna om hur skolan arbetar. I detta arbete behöver skolan också se över hur de har formulerat sina ordningsregler.

Rektorn tar ansvar för skolans resultat och genomför ett strukturerat utvecklingsarbete. Bland annat har rektorn genomfört åtgärder för att implementera den nya läroplanen och betygsättningen och dessa åtgärder har resulterat i att lärarna gör bedömningar om elevernas kunskapsutveckling i överensstämmelse med styrdokumentens krav. Skolans individuella utvecklingsplaner håller god kvalitet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sävsjö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla det till rektor.

Motivering

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Utredningen ska ske i samråd med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av skolförordningen framgår vidare att en elev ska få studiehundledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

De åtgärdsprogram från Vrigstads skola som Skolinspektionen tagit del av behandlar nästan uteslutande elevers behov av särskilt stöd i ämnena engelska, matematik och svenska. Enligt rektorn beror detta på att de är de ämnen där skolan är mest trygg med att göra bedömningar om behov. Rektorn uppger vidare att det förekommer särskilt stöd i andra ämnen, exempelvis finns det elever som får särskilt stöd i idrott och hälsa. Dessa insatser beskrivs dock inte i ett åtgärdsprogram då det inte funnits tradition vid skolan att göra det. I andra ämnen än engelska, matematik och svenska är det långt ifrån alltid som lärarna använder sig av de verktyg som skollagen stipulerar, lärarna anmäler inte till rektorn så att rektorn kan utreda och ta ställning till om ett åtgärdsprogram ska

upprättas eller inte. I stället förs diskussioner där rektorn kan vara med och det görs anpassningar och stödinsatser sätts in, men arbetet blir inte systematiskt.

Vid skolan finns ett antal till Sverige nyanlända elever. Dessa elever får vad skolan kallar för svenska som andraspråksstöd två timmer i veckan. Skolinspektionen vill påpeka att det är olyckligt att kalla det så eftersom det indikerar att svenska som andraspråk skulle vara en form av särskilt stöd när det i själva verket är ett eget ämne med en egen kursplan som ska ersätta undervisning i svenska för de elever som behöver det. I övrigt deltar de nyanlända eleverna vid lektioner i sin klass, men genomför ibland andra typer av uppgifter än de som övriga elever arbetar med. Tillsynen visar att ingen av dessa elever får studiehandledning på sitt modersmål. Av Skolverkets inspektionsbeslut från år 2004 framgår kritik mot huvudmannen för att elever som behöver det inte får studiehandledning på modersmålet. Det är mycket anmärkningsvärt att denna brist kvarstår.

Rektorn måste därför tillse att arbetet med särskilt stöd blir systematiskt oavsett ämne. Alla som befarar att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven ska anmäla detta till rektorn och de elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål ska få detta stödbehov tillgodosett i den omfattning och på det sätt som utredningen visar att de behöver.

Författning

3 kap. 8, 10 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sävsjö kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler finns, men de uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Läroplanen slår fast att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på

grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet och att dessa ska utarbetas under medverkan av eleverna.

Vrigstads skola har ordningsregler. En av dessa regler är ett förbud mot all slags huvudbonad. I det fall en flicka vill bära slöja utifrån sin religiösa övertygelse krävs att en vårdnadshavare kontakter rektorn för att få undantag från regeln. Skolinspektionen menar att skolan inte kan ha en sådan regel då det i praktiken innebär att det krävs ett tillstånd från rektorn för elever att bära slöja, det vill säga att få utöva sin religiösa övertygelse. Enligt rektorn är förbudet mot huvudbonader något som skolan har haft som ordningsregel i många år, utan att den regeln egentligen har diskuterats tillsammans med eleverna eller utifrån att huvudbonader är ordningsstörande element under lektionerna. Tanken med att rektorn skulle kunna ge tillstånd att bära slöja var tänkt från skolans sida som ett sätt att inte flickor som vill bära slöja skulle bli diskriminerade. Rektorn menar dock att detta skett ogenomtänkt och att regeln omedelbart ska tas bort då behovet av den faktiskt inte finns.

Mot bakgrund av vad rektorn uppger ovan tilldelar Skolinspektionen en anmärkning då den ordningsregel som skolan har angående förbud mot att bära huvudbonad inte är förenlig med författningarna.

Författning

5 kap 3, 5 §§ skollagen

6 kap 8 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

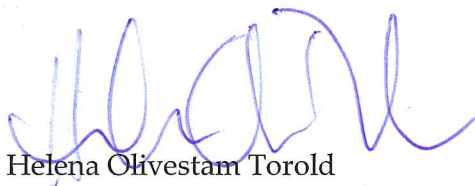
I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Undervisningsråd

Helena Olivestam Torold

Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).